

Gemeenteraad	
Portefeuillehouder: Kees Visser	Van team: Team Omgeving Adviseur: Felicia Breukink E-mail: f.breukink@denhelder.nl
Classificatie: Openbaar	Kenmerk: 2020-012544 Begrotingswijziging: Ja
Onderwerp:	Voorstel met betrekking tot cofinanciering voor Regio Deal Maritiem cluster Kop van Noord-Holland

Publiekssamenvatting:

De Rijksoverheid wil de kracht van regio's in Nederland versterken. Dit kan met onder meer betere scholing en meer werk voor de inwoners. Rijk en regio maken over deze plannen afspraken in de Regio Deals. Het kabinet heeft op 14 februari 2020 het voorstel voor de Regio Deal 'Maritiem cluster Kop van Noord-Holland' geselecteerd om verder uit te werken tot zo'n Regio Deal. Het 'maritieme cluster' gaat over alle bedrijven, de Koninklijke Marine, onderwijs- en kennisinstellingen en andere organisaties die verbonden zijn aan de haven en luchthaven in Den Helder en de maritieme industrie in de Kop van Noord-Holland. Het kabinet stelt maximaal € 5 miljoen beschikbaar. Met de Regio Deal kunnen de gemeente Den Helder en de provincie Noord-Holland -samen met regionale partners- een impuls geven aan het versterken van de brede welvaart in de regio: het versnellen van een aantal initiatieven zoals projecten op het gebied van leren, opleiden en passend werk vinden, maritieme innovaties door civiel-militaire samenwerking en waterstofeconomie. Eén van de voorwaarden voor de verdere uitwerking is dat de provincie Noord-Holland en gemeente Den Helder samen hetzelfde bedrag als het kabinet als cofinanciering beschikbaar stellen. De beoogde bijdrage van de gemeente Den Helder is maximaal € 1,5 miljoen. De beoogde bijdrage van de provincie Noord-Holland is € 3,5 miljoen. In totaal is dan € 10 miljoen publiek geld beschikbaar. De Regio Deal wordt naar verwachting medio 2020 ondertekend.

Geadviseerd besluit

1. Voor de cofinanciering van de Regio Deal Maritiem Cluster Kop van Noord-Holland een bedrag van € 1.500.000 beschikbaar te stellen.
2. De bestemmingsreserve 'Regio Deal' in te stellen en hier de gemeentelijke cofinanciering in te storten. Dekking hiervan door € 100.000 in te zetten uit de reguliere exploitatie 2020 en € 1.400.000 uit de algemene reserve.
3. De raad besluit dat bestedingen in het verlengde van de doelstelling tot een maximum van het saldo van de reserve uit deze reserve gedekt mogen worden en dat daarover gedurende de looptijd van de Regio Deal achteraf in de jaarrekeningen verantwoord mag worden.
4. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging met nummer BGW2020-012544 vast te stellen.

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft in 2018 aangegeven dat het kabinet wil bijdragen aan het aanpakken van regionale opgaven. Dat doet ze met Regio Deals. Het college van burgemeester en wethouders heeft eind november 2019 een voorstel ingediend bij de derde tranche voor de Regio Deals. Op 14 februari 2020 kreeg het college van burgemeester en wethouders bericht dat het voorstel Regio Deal Maritiem cluster Kop van Noord-Holland door het kabinet is geselecteerd om uit te werken tot een Regio Deal. De maximale bijdrage van het Rijk is € 5 miljoen. Dit houdt in dat de provincie Noord-Holland en de gemeente Den Helder daar samen ook maximaal € 5 miljoen cofinanciering aan toe dienen te voegen. Om medio 2020 tot de Regio Deal met het Rijk te komen, moet de cofinanciering nog in 2020 beschikbaar zijn.

Doelen en resultaten

De ambitie van de Regio Deal is een bijdrage te leveren aan de brede welvaart: het versterken van het leef-, woon-, werk- en ondernemersklimaat in de kop van Noord-Holland. Met de uitvoering van de Regio Deal:

- Versterken we de aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs zodat mensen werk kunnen vinden waar de kansen en vacatures zijn bij de Koninklijke Marine en in het bedrijfsleven rond de energietransitie.
- Versnellen we maritieme productinnovatie door verbinden van bedrijfsleven, onderwijs en wetenschap en civiel-militaire samenwerking.
- Versterken we de rol van de regio Kop van Noord-Holland in de nationale en internationale energielevering door inzet op waterstofeconomie.

De komende maanden wordt de Regio Deal uitgewerkt in de vorm van een convenant. Ambities, doelen en concrete resultaten maken daar deel van uit. Met de Regio Deal gaan Rijk en regio een duurzaam partnerschap aan om de opgave die in de regio speelt gezamenlijk aan te pakken.

Kaders en omstandigheden

De programmalijnen in de Regio Deal staan niet op zich zelf. Ze sluiten aan bij diverse ontwikkelingen en plannen die de afgelopen periode in gang zijn gezet:

- Coalitieakkoord 'Helders Akkoord' 2018-2022 waarin staat dat Den Helder zich ontwikkelt tot een duurzame economie met als belangrijkste dragers: defensie, de offshore, de zee- en luchthaven, kennis & technologie (inclusief onderwijs) en duurzame (wind)energie.
- De Gateway Health Check waarin een van de aanbevelingen is te komen tot een gedragen scenario van de gebiedsontwikkeling haven gericht op een toekomstbestendige en economische gezonde regio (zie raadsinformatiebrief RI19.0120).
- De samenwerkingsagenda gemeente Den Helder – provincie Noord-Holland waarin de havenontwikkeling een van de speerpunten is (zie raadsinformatiebrief RI18.0123).
- Het concept-regioakkoord 'De Kop groeit!' waarin onder meer de ambities staan dat voorzien moet zijn in voldoende duurzame energie en voldoende beschikbare werknemers (advisering aan de raad door Regionale Raadscommissie Noordkop in maart is uitgesteld wegens coronacrisis).
- De Kadernota 2020-2023 waarin staat dat zich meer bedrijven in Den Helder moeten vestigen en dat te bereiken door onder meer door het ondersteunen en faciliteren van innovatieve projecten en initiatieven.
- Het Helders Perspectief dat als uiteindelijk doel heeft ervoor te zorgen dat bedrijven en organisaties in Den Helder de komende jaren voldoende vacatures gevuld krijgen om hun activiteiten goed uit te kunnen voeren.
- De Regeling specifieke uitkering Regio Deals derde tranche gepubliceerd onder nummer 14351 in de Staatscourant op 16 maart 2020 (zie <https://wetten.overheid.nl/BWBR0043272/2020-03-17/>)

In de bijlage is ook het vorig jaar ingediende voorstel bijgevoegd. Dit wordt de komende periode tot Regio Deal uitgewerkt. Hierbij wordt opgemerkt dat het kabinet een kleinere bijdrage heeft gereserveerd voor deze Regio Deal dan was aangevraagd. Dat betekent dat in de uitwerking keuzes worden gemaakt. Tegelijkertijd moet de programmalijn menselijk kapitaal (human capital) steviger worden neergezet.

Argumenten en alternatieven

Voor de lange termijn past de Regio Deal binnen de gebiedsontwikkeling van de haven. De overheidspartijen gemeente Den Helder, provincie Noord-Holland en Koninklijke Marine werken met stakeholders aan een nieuw integraal ontwikkelperspectief voor de haven en de relatie met de stad (proces met de Rijksbouwmeester). Dit proces staat los van de Regio Deal, maar sluit er inhoudelijk wel nauw op aan. De uitvoering van de Regio Deal is een eerste stap om op korte termijn een aantal ontwikkelingen in het maritiem cluster te versnellen. Daarnaast sluit de Regio Deal inhoudelijk aan bij andere overkoepelende (regionale) trajecten: De Kop Groeit!, Helders perspectief en Match2020/Tech@Connect/Op Kop. Tijdens het opstellen van het voorstel voor de Regio Deal vond vorig jaar ook afstemming plaats met de regiogemeenten in de Kop. De regiogemeenten spraken met een collegebesluit hun steun uit. Ook is besproken dat er geen financiële bijdrage van de Kop-gemeenten wordt gevraagd omdat het accent van de uitvoering van Regio Deal in Den Helder ligt. De verwachte effecten zijn wel regionaal.

In de toekenningsbrief (zie bijlage) is een bijdrage van maximaal € 5 miljoen toegezegd. Een vereiste van het Rijk is dat provincie en gemeente minimaal 50% cofinanciering bijdragen, dus ook € 5 miljoen. Na afstemming met de provincie is het voorstel dat de gemeente een bijdrage doet van € 1,5 miljoen.

Aan de raad wordt voorgesteld de cofinanciering van de gemeente in een bestemmingsreserve te storten. Het doel van de bestemmingsreserve is de uitvoering van de Regio Deal. De concrete doelen en resultaten worden vastgelegd in het convenant dat de komende periode wordt uitgewerkt. Het eind vorig jaar ingediende voorstel (zie bijlage) is daarvoor de basis. Omdat de uitwerking naar concrete projecten nog plaatsvindt, wordt de raad gevraagd te besluiten dat bestedingen in het verlengde van de doelstelling, tot een maximum van het saldo van de reserve, uit deze reserve gedekt mogen worden. En dat daarover gedurende de looptijd van de Regio Deal achteraf in de jaarrekeningen verantwoord mag worden.

Als er geen cofinanciering is, dan kent het Rijk geen bijdrage toe. Het gevolg daarvan is dat de Regio Deal niet kan worden uitgewerkt en uitgevoerd. Het is ook geen alternatief om een lagere bijdrage aan cofinanciering ter beschikking te stellen. Er is namelijk een ondergrens van € 5 miljoen. Als er minder dan € 5 miljoen cofinanciering is, dan gaat de Regio Deal ook niet door. Als laatste is het ook geen alternatief om van andere partijen dan regionale overheden cofinanciering te vragen. Het is een vereiste dat de cofinanciering van regionale overheden komt. Een bijdrage van bijvoorbeeld de Koninklijke Marine telt niet mee omdat dat Rijksoverheid is.

Bestuurlijke vernieuwing

De Regio Deal kan een bijdrage leveren aan het versterken van de regionale samenwerking. Daarom neemt, naast de bestuurlijk verantwoordelijk wethouder K. Visser, ook wethouder T. Meskers van Hollands Kroon deel in het Rijk-Regio overleg. Dit overleg begeleidt de totstandkoming van de daadwerkelijk deal en de uitvoering. De regio wordt verder vertegenwoordigd door gedeputeerde Z. Pels van de Provincie Noord-Holland. De regio wordt via de reguliere overleggen zoals het bestuurlijk afstemmingsoverleg op de hoogte gehouden.

Dit voorstel is referendabel.

Duurzaamheid

De Regio Deal heeft een nadrukkelijke component die aansluit bij de landelijke ambities uit het klimaatakkoord. Een van de programmalijnen richt zich op de kansrijke positie van Den Helder als het gaat om de waterstofeconomie. In deze programmalijn staat een proeftuin met een aantal waterstofprojecten centraal.

Financiële consequenties

De beoogde cofinanciering van de gemeente Den Helder bedraagt 15%. Dat is € 1,5 miljoen op een totaal van € 10 miljoen publieke financiering. Van die € 1,5 miljoen is al een klein deel van € 0,1 miljoen gedekt (€ 50.000 van het budget voor de New Energy Coalition en € 50.000 van de budgetten voor havenontwikkeling). De resterende € 1,4 miljoen cofinanciering is een incidenteel bedrag dat nog in 2020 beschikbaar moet komen. Het voorstel is dit te onttrekken uit de algemene reserve. De onttrekking lijkt gerechtvaardigd omdat de Regio Deal op korte termijn een impuls geeft aan een aantal ontwikkelingen. Daarmee wordt een basis gelegd voor versterking van de brede welvaart en een toekomstbestendige economie op de lange termijn. Voor de kadernota 2021 is een voorlopige doorrekening gemaakt van de weerstandsratio. Daarin is de eventuele cofinanciering Regiodeal ook meegenomen. De berekening laat zien dat de weerstandsratio ruim boven het voorgeschreven minimum niveau blijft.

De bijdrage van het Rijk wordt in twee termijnen, uiterlijk 1 december 2020 en uiterlijk 1 december 2021, verstrekt via een specifieke uitkering. De verantwoording daarover vindt plaats met de methode SISA; de gemeente is daar reeds mee bekend van andere specifieke uitkeringen. De gemeente ontvangt de bijdrage van de provincie Noord-Holland in de vorm van een subsidie. De bijdragen van Rijk en provincie worden in een voorziening gestort conform de daarvoor geldende regels uit het Besluit Begroting en Verantwoording. Bij de toekenning van bijdragen uit de Regio Deal aan projecten worden de staatssteunregels in acht genomen.

Uitvoering en planning

In samenwerking met het Rijk en onder aansturing van het Rijk-Regio overleg wordt de Regio Deal de komende maanden uitgewerkt. Naar verwachting vindt de ondertekening van de Regio Deal medio 2020 plaats. Daarna start de uitvoering die de periode 2020-2022 bestrijkt. De voortgang wordt door het Rijk-regio overleg bewaakt. Ook is dit het platform om als Rijk en regio in gesprek te blijven met elkaar. Onderdeel van de Regio Deal is ook de wijze waarop monitoring en evaluatie plaatsvindt. De verantwoording aan de gemeenteraad vindt zoveel mogelijk plaats via de reguliere P&C-cyclus.

Communicatie

De komende maanden wordt het voorstel uitgewerkt tot een Regio Deal. De raad ontvangt te zijner tijd de vastgestelde en ondertekende Regio Deal (het convenant). Ook wordt met een persbericht of op andere wijze aandacht aan de ondertekening.

Den Helder, 14 april 2020

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Jeroen Nobel

secretaris
Robert Reus

Raadsvergadering d.d.	18 mei 2020
Besluit nummer	2020-012544
Onderwerp	Voorstel met betrekking tot cofinanciering voor Regio Deal Maritiem cluster Kop van Noord-Holland

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 14 april 2020,

besluit:

1. Voor de cofinanciering van de Regio Deal Maritiem Cluster Kop van Noord-Holland een bedrag van € 1.500.000 beschikbaar te stellen.
2. De bestemmingsreserve 'Regio Deal' in te stellen en hier de gemeentelijke cofinanciering in te storten. Dekking hiervan door € 100.000 in te zetten uit de reguliere exploitatie 2020 en € 1.400.000 uit de algemene reserve.
3. De raad besluit dat bestedingen in het verlengde van de doelstelling tot een maximum van het saldo van de reserve uit deze reserve gedekt mogen worden en dat daarover gedurende de looptijd van de Regio Deal achteraf in de jaarrekeningen verantwoord mag worden.
4. De hieruit voortvloeiende begrotingswijziging met nummer BGW2020-012544 vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 18 mei 2020